

ג/כ/כ

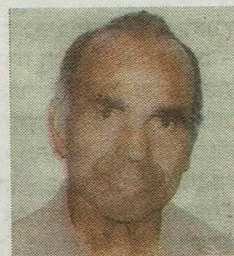
22. 7. 22

י"סד מוזיאון ליהדות קוצ'ין

יצחק אליה נולד ב-1943 בכפר צ'נמאנגלאם במדינת קראלה בדרום-מערב הודו. הוא נולד לקהילה יהודית עתיקה, שנקראה על שם העיר קוצ'ין שבמדינה. משפחתו עסקה בסחר בכדים ובגידול מטעי קוקוס. רוב החיים התנהלו סביב הנהר, שחצה את הכפר ומימיו שימשו לרחצה, לבישול ולכביסה. כפות הדקלים שצמחו מסביב שימשו כחומר בעירה, עלי בננה שימשו כצלחות שמתוכן אכלו בידיים. בגיל חמש עבר לעיר ארנקולאם. בגיל שש החל ללמוד בבית ספר שבו למדו יהודים לצד הודים. אחר הצהריים למד בחדר. בניגוד למקובל אז, גם אמו עבדה ותרמה לפרנסת המשפחה. היא פתחה בבית דוכן לממכר מאפים שהכינה, אשר כונו פלארם – שם כולל לחטיפים קוצ'יניים.

ב-1954, כשהיה בן תשע, עלה לישראל עם משפחתו – הוריו, מרדכי ורבקה וחמשת ילדיהם. הם התיישבו במושב נבטים בדרום, לאחר שלובה אליאב שיכנע אותם כי האדמה שם טובה לחקלאות. "ההורים הסתכלו מסביב, קשה לומר ששבועו נחת", הוא כתב בספר זיכרונותיו, שראה אור בהוצאת "דפי חיים" בעריכת אורלי עמית לבנברג. "זה לא היה המקום שחלמו עליו. הם מצאו את עצמם באמצע מדבר, במקום עזוב וצחיח, מוקף חולות ושממה. בתי סוכנות קטנים, טבולים חול ואבק, קיבלו את פניהם. בכל בית היו שני חדרים וחצי, והשירותים – בחוץ. החשמל הופעל באמצעות גנרטור, רק בשעות מסוימות".

התנאים היו קשים, "אבל בה" שוואה לארץ שממנה באנו, הם לא היו שונים", הוא הוסיף. "גם בקוצ'ין הלוא חיינו בצפיפות בלי מים זורמים בבית ובלי חשמל. ההבדל הגדול היה הרקע: מנוף טרופי ירוק ופסטורלי הגענו למדבר שכולו חולות צהובים. בקיץ השמש קפחה על האדמה החשופה ולא היה איפה להסתתר. אבל אנשי קוצ'ין ידועים בסבלנות ובעקשנות שלהם, בכושר עמידותם וביכולת שלהם להסתגל. והם נאחזו בקרקע".

יצחק אליה,
השכן של בן-גוריון,
1943-2022

צילום: באדיבות המשפחה